

Відомості про здійснення регуляторної діяльності за 2021 рік

Протягом 2021 року діяльність Чернігівської обласної державної адміністрації, як регуляторного органу, була спрямована на зменшення втручання у діяльність суб'єктів господарювання шляхом проведення дерегуляції та усунення перешкод у розвитку їх господарської діяльності.

Дерегулювання/регулювання господарських відносин здійснювалось шляхом:

- визнання такими, що втратили чинність, розпоряджень голови Чернігівської обласної державної адміністрації з встановлення тарифів на платні медичні послуги комунальних закладів охорони здоров'я, відповідно до статей 6, 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» з метою приведення власних нормативно-правових актів у відповідність до вимог чинного законодавства;

- встановлення економічно обґрунтованих тарифів на платні медичні послуги, відповідно до пункту 12 Повноважень центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548 (із змінами і доповненнями), Переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1138 (із змінами і доповненнями).

На усіх етапах процесу регуляторної діяльності забезпечено дотримання принципу відкритості та прозорості.

Загальна частина

Регуляторна діяльність була спрямована на вирішення:

Проблема 1. Зайва зарегульованість тарифів на платні медичні послуги комунальних закладів охорони здоров'я.

У зв'язку з медичною та адміністративно-територіальною реформами в Україні відбулась реорганізація комунальних медичних закладів зі зміною їх назв та власників. Відповідно, органами місцевого самоврядування приймалися рішення щодо встановлення нових тарифів на платні медичні послуги або надавались повноваження керівникам лікарень щодо встановлення зазначених тарифів, які раніше були зарегульовані розпорядженнями голови Чернігівської облдержадміністрації. Тому виникла потреба у перегляді та визнанні такими, що втратили чинність, відповідних розпоряджень голови Чернігівської облдержадміністрації з регулювання (встановлення) тарифів на платні медичні послуги, що надаються лікувально-профілактичними комунальними закладами охорони здоров'я.

Проблема 2. Збитковість тарифів на платні медичні послуги комунальних закладів охорони здоров'я.

В умовах дефіциту бюджетних коштів важливим джерелом додаткових фінансових ресурсів для системи охорони здоров'я є платні медичні послуги, що надаються працівникам підприємств та населенню державними, комунальними медичними закладами згідно з чинним законодавством України.

Для покращення утримання зазначених медичних закладів, для забезпечення їх сучасним медичним обладнанням та у зв'язку із значним збільшенням закупівельних цін на матеріали, медикаменти, комунальні послуги, зростанням заробітної плати працівників закладів охорони здоров'я за рахунок підвищення мінімальної заробітної плати згідно з Урядовими рішеннями, чинні тарифи не забезпечують покриття витрат, пов'язаних з наданням платних медичних послуг. Враховуючи це, виникла необхідність у встановленні тарифів на економічно обґрунтованому рівні на основі фактичних витрат закладів.

Обласною державною адміністрацією продовжується робота з регулювання цін (тарифів) з метою їх встановлення, за зверненнями суб'єктів господарювання, на економічно обґрунтованому рівні та дотримання державної дисципліни цін.

Щодо стану дотримання органом виконавчої влади єдиного підходу до підготовки проєктів регуляторних актів

Для підвищення фахової обізнаності представників регуляторних органів питання про здійснення державної регуляторної політики та проведення дерегуляції у сфері господарської діяльності на місцевому рівні розглянуто:

- за участю завідувача сектору Державної регуляторної служби у Чернігівській області С. Проценка у рамках проведення наради з керівниками громад Ніжинського, Новгород-Сіверського, Корюківського, Прилуцького та Чернігівського районів, що відбулась 09.06.2021 під керівництвом голови Чернігівської обласної державної адміністрації;

- під час онлайн наради з представниками районних державних адміністрацій, обласної та районних рад, сільських, селищних, міських рад з актуальних питань реалізації державної регуляторної політики та проведення дерегуляції у сфері господарської діяльності на місцевому рівні, що відбулась 27.08.2021 під головуванням директора Департаменту економічного розвитку Чернігівської облдержадміністрації Олександри Хомик.

Затверджена та реалізується обласна Програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2021-2027 роки, в рамках якої здійснюється:

- ведення реєстру регуляторних актів, розпорядником яких є Чернігівська обласна державна адміністрація;

- оприлюднення плану діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів та плану-графіка проведення заходів з відстеження результативності чинних регуляторних актів;

- забезпечення інформаційної відкритості та залучення громадськості до проведення регуляторних процедур, як під час обговорення проєктів регуляторних актів, так і для проведення незалежної експертизи на етапі відстеження результативності дії.

Протягом 2021 року для забезпечення системності та узгодженості регуляторних актів у галузях (сферах) економіки області здійснювались заходи щодо:

- недопущення запровадження нових регулювань, що не відповідають принципам державної регуляторної політики;

- підвищення рівня відповідності аналізу регуляторного впливу вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (із змінами і доповненнями) щодо обов'язковості здійснення регуляторними органами аналізу регуляторного впливу і Тесту малого підприємства (оцінки витрат та економічних вигод);

- забезпечення якості підготовки проєктів регуляторних актів.

У 2021 році Чернігівська обласна державна адміністрація повною мірою дотримувалась принципу передбачуваності та здійснювала регуляторну діяльність виключно у відповідності з Планом підготовки проєктів регуляторних актів на 2021 рік, затвердженим 10.12.2020, а також доповненнями до нього.

Упродовж звітнього року підготовлено 2 проєкти регуляторних актів - розпоряджень голови Чернігівської обласної державної адміністрації з цінкових (тарифних) питань, що пройшли обов'язкову процедуру погодження з Державною регуляторною службою України.

Перед підготовкою проєктів регуляторних актів було ініційовано внесення доповнень до Плану діяльності обласної державної адміністрації з підготовки проєктів регуляторних актів на 2021 рік, здійснено аналіз регуляторного впливу із застосуванням Тесту малого підприємства (М-Тест).

Запровадження нових регулювань не потребувало розробки коригувальних (пом'якшувальних) заходів у зв'язку з тим, що на виконання пункту 12 додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» реалізовувались повноваження обласної державної адміністрації у сфері встановлення тарифів на платні медичні послуги комунальних закладів охорони здоров'я на економічно обґрунтованому рівні.

З метою здійснення інформаційно-консультаційної підтримки профільних фахівців та належної організації перегляду чинних регуляторних актів на усіх рівнях в межах області надіслано листа районним державним адміністраціям (від 03.08.2021 № 03.02-09/2179) з роз'ясненням їх повноважень у сфері регуляторної діяльності відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон), наданням посилок на актуальну інформацію Державної регуляторної служби України (методичні вказівки тощо), зокрема, щодо проведення дерегуляції.

Представники від обласної державної адміністрації постійно беруть участь у засіданнях створеної у липні ц.р. міжрегіональної робочої групи при Державній регуляторній службі України з питань здійснення державної регуляторної політики та проведення дерегуляції господарської діяльності на регіональному та місцевому рівнях. До складу зазначеної робочої групи входить заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації Дмитро Іванов.

Забезпечено функціональну взаємодію з Державною регуляторною службою України за усіма напрямками регуляторної діяльності.

Щодо здійснення аналізу регуляторного впливу при підготовці проєктів регуляторних актів

З метою реалізації кампанії з інформаційної підтримки регуляторних органів області за ініціативою органів місцевого самоврядування Департаментом економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації спільно з Чернігівським регіональним центром підвищення кваліфікації організовано проведення семінару для посадових осіб місцевого самоврядування на тему «Розробка аналізу регулярного впливу та Тесту малого підприємництва. Практичні аспекти», що відбувся 09.09.2021.

Застосовувалися оновлені підходи до аналізу регуляторного впливу регуляторних актів, при проведенні Тесту малого підприємництва (М-тест) здійснювався необхідний публічний діалог з сектором підприємництва в рамках електронних консультацій щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання.

У 2021 році підготовлено 2 аналізи регуляторного впливу (АРВ) із застосуванням Тесту малого підприємництва. Здійснення АРВ дозволило знайти та запропонувати найоптимальніший метод вирішення існуючих економічних проблем, які передбачалося розв'язати шляхом державного регулювання, та обґрунтовано довести їх ефективність.

Щодо проведення роботи з планування діяльності стосовно підготовки проєктів регуляторних актів та внесення до плану, у разі потреби, відповідних змін

На виконання статей 7 та 13 Закону Чернігівською обласною державною адміністрацією 09.12.2021 було затверджено та оприлюднено на офіційному вебсайті Чернігівської облдержадміністрації (<http://cg.gov.ua>) в рубриці «Галузева інформація»/«Регуляторна діяльність»/«План діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів облдержадміністрації» та на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних План діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації на 2022 рік. Протягом року, у разі потреби, до Плану діяльності вноситимуться відповідні доповнення.

План містить види та назви проєктів регуляторних актів, обґрунтування необхідності їх прийняття, строки підготовки, найменування органів та підрозділів, відповідальних за їхню розробку, також в примітках зазначено спосіб оприлюднення проєктів регуляторних актів.

Районними державними адміністраціями області затверджені та оприлюднені на офіційних вебсайтах плани з підготовки проєктів регуляторних актів на 2022 рік.

Щодо оприлюднення проєктів регуляторних актів

Усі проєкти, що мали ознаки регуляторних актів, пройшли встановлену чинним законодавством процедуру їх розробки та прийняття. Згідно із статтею 9 Закону в області забезпечено оприлюднення кожного проєкту регуляторного акта з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань.

Проекти регуляторних актів разом із відповідним аналізом регуляторного впливу оприлюднені у спосіб, передбачений статтею 13 Закону, не пізніше п'яти робочих днів з дня оприлюднення повідомлення про оприлюднення цих проектів регуляторних актів.

Строк, протягом якого від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймалися зауваження та пропозиції, становив один місяць з дня оприлюднення проектів регуляторних актів та відповідних аналізів регуляторного впливу.

Щодо опрацювання одержаних зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань у процесі підготовки проектів регуляторних актів та виконання заходів з відстеження їх результативності

Для обговорення, отримання зауважень та пропозицій від суб'єктів господарювання, їх об'єднань, фізичних осіб проекти розпоряджень були розміщені на офіційному вебсайті Чернігівської обласної державної адміністрації у рубриці «Для громадськості»/«Консультації з громадськістю»/«Електронні консультації з громадськістю».

Під час обговорення пропозицій та зауважень не надходило.

Щодо взаємодії органу виконавчої влади у процесі регуляторної діяльності з конкретними суб'єктами господарювання, їх об'єднаннями, науковими установами та консультативно-дорадчими органами

Запроваджено діалог між владою та бізнес-колами шляхом проведення постійних зустрічей з представниками громадських об'єднань підприємців області, де обговорюються актуальні проблеми, з якими стикаються підприємці під час здійснення діяльності, заходи щодо створення умов для поліпшення підприємницького клімату, проекти регуляторних актів.

Дотримання практики проведення зустрічей та засідань за «круглим столом» дозволяє досліджувати слушні зауваження суб'єктів господарювання, на яких безпосередньо поширюватиметься дія регуляторного акта.

У процесі регуляторної діяльності проведені робочі зустрічі, консультації (у телефонному режимі) з представниками комунальних некомерційних підприємств: «Чернігівська центральна районна лікарня» Чернігівської районної ради Чернігівської області, «Прилуцька центральна районна лікарня» Прилуцької районної ради Чернігівської області.

Щодо систематизації регуляторних актів

Для забезпечення систематизації регуляторних актів на офіційному вебсайті Чернігівської обласної державної адміністрації розміщено та постійно оновлюється Реєстр чинних регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації, який станом на 01.01.2021 налічував 28 регуляторних актів, на 01.01.2022 - 21 акт.

Із загальної кількості регуляторних актів 20 розроблені Департаментом економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації (у т.ч. спільно з Управлінням охорони здоров'я Чернігівської обласної державної адміністрації), ще 1 - Департаментом енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної

адміністрації.

Проаналізовано тематичну спрямованість та актуальність чинних регуляторних актів – розпоряджень голови Чернігівської обласної державної адміністрації. Серед них не виявлено таких, що потребують прийняття рішень про усунення порушень.

З метою консолідації інформації про всі регуляторні акти, що діють на території області (по 6 органах виконавчої влади та 63 органах місцевого самоврядування), на офіційному вебсайті Чернігівської обласної державної адміністрації в рубриці «Галузева інформація»/«Регуляторна діяльність» створено ресурс «Регуляторні акти, які діють на території Чернігівської області», інформація у якому постійно оновлюється. Станом на 01.01.2022 зазначений реєстр налічував 362 чинних регуляторних акти, з яких 7 – розпорядження голів районних державних адміністрацій області. Облдержадміністрація забезпечувала дотримання принципу прозорості та передбачуваності регуляторної діяльності.

Щодо перегляду регуляторних актів та виконання заходів з відстеження їх результативності

Належна увага приділяється в області процесу дерегуляції як інструменту, місією якого є кардинальне поліпшення бізнес-клімату (інвестиційного клімату) та чиннику створення нових робочих місць і підвищення якісних стандартів життя.

З метою зменшення регуляторного впливу на господарську діяльність за результатами проведених у 2021 році заходів з перегляду регуляторних актів визнано такими, що втратили чинність, 10 розпоряджень голови Чернігівської обласної державної адміністрації та 2 розпорядження голови Ніжинської районної державної адміністрації.

Протягом 2021 року здійснено заходи з відстеження результативності (повторні, періодичні) дії регуляторних актів та підготовлено відповідні звіти стосовно 8 регуляторних актів. Під час проведення заходів з відстеження ефективності було встановлено, що реалізація регуляторних актів забезпечила досягнення цілей, визначених при їх затвердженні – дотримання державної дисципліни цін та стабілізацію ситуації на ринку платних медичних послуг.

На виконання статті 10 Закону 05.01.2021 затверджений та оприлюднений на офіційному вебсайті Чернігівської облдержадміністрації в рубриці «Галузева інформація»/«Регуляторна діяльність» План-графік проведення заходів з відстеження результативності регуляторних актів Чернігівської обласної державної адміністрації на 2022 рік.

Щодо оприлюднення органом виконавчої влади інформації про здійснення регуляторної діяльності

Інформація щодо реалізації регуляторної політики в області оприлюднюється на офіційному вебсайті Чернігівської облдержадміністрації (<http://cg.gov.ua>) в рубриці «Галузева інформація»/«Регуляторна діяльність». Упродовж року постійно оновлювалися підрубрики: «Повідомлення про оприлюднення проєктів регуляторних актів», «Проєкти регуляторних актів»,

«Відстеження результативності», «Реєстр чинних регуляторних актів», «Регуляторні акти, які діють на території Чернігівської області» та ін.

З метою виконання вимог Закону, постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» (із змінами) здійснюється актуалізація наборів відкритих регуляторних даних, розпорядником яких є Чернігівська облдержадміністрація, на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних (<http://data.gov.ua>).

Висновки

В цілому реалізація державної регуляторної політики в області забезпечує виконання вимог чинного регуляторного законодавства, що, в свою чергу, сприяє вдосконаленню процесу правового регулювання господарських відносин, недопущенню прийняття економічно недоцільних та неефективних рішень, спрямована на поліпшення умов для розвитку підприємницької діяльності.

Зважаючи на те, що кількість регуляторних актів упродовж 2021 року зменшилась на 9 (втратили чинність розпорядження голів Чернігівської обласної та Ніжинської районної державних адміністрацій), маємо тенденцію щодо зниження рівня державного регулювання, зокрема, у сфері платних медичних послуг.